

РЕШЕНИЕ

№ 238

гр. Добрич, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДОБРИЧ, Х СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Албена П. КолЕ.

при участието на секретаря Диана Й. Д.
като разгледа докладваното от Албена П. КолЕ. Гражданско дело № 20223230102461 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Предявени са искове от М. Г. Д. срещу ВУ [ ] гр.[ ] по Кодекса на труда.

Предявен е насрещен иск от ВУ [ ] гр.[ ] срещу М. Г. Т..

I. По главните искове:

1/Обстоятелства, от които произтичат претендираните права и възражения на страните:

Ищецът твърди, че работила при ответника на длъжност „***“ по Трудов договор №***г. Договорът бил прекратен със Заповед № 1/2022г. на Ректора на ВУ [ ] която ѝ била връчена в същия ден. Към 18.01.2022г. ищцата имала неползван платен годишен отпуск в размер на 70 работни дни за 2020, 2021г. и 2022г., а не 23 дена, както било посочено в заповедта. Съответно заплатено ѝ било обезщетение по чл. 224 КТ в размер на 23 дена; неизплатен е остатъкът от 5580,31 лв. за още 47 дни по години, както следва: 23 дни за 2020г., 23 дни за 2021г. и 1 ден за 2022г. Претендира се и обезщетение за забава върху неплатената главница в размер на 272,82 за периода 01.03.2022г. – 23.08.2022г.

Твърди се още недействителност на клаузата по т.6 от Допълнително споразумение от ***г. към Трудов договор № ***г., във връзка с което стоят твърденията ѝ, че има право на удължен платен годишен отпуск от 48 работни дни.

Ответникът е депозирал отговор в срока по чл.131 ГПК. Твърди, че на ищцата е предоставен платен годишен отпуск в рамките на нормативно предвиденото. Обезщетението за неползван платен годишен отпуск е изплатено в полагащия се размер изцяло; изчислено е съобразно предвиденото в чл.224,ал.1 КТ. В отговора подробно са описани по години от 2018г. до 2022г. вкл. полагаемия годишен платен отпуск; ползвания и неползвания остатък. Общо неизползваният отпуск е 20 дни, но на ищцата са заплатени 23 дни, както е посочено и в заповедта.

2/Правна квалификация:

Предявени са от М. Г. Д. срещу ВУ [REDACTED]. 3 главни иска:

1/по чл.74,ал.1 вр. с чл.4 от КТ- за прогласяване недействителността на клаузата по т.6 от Допълнително споразумение от ***г. към Трудов договор № ***г.;

2/ осъдителен по чл.224 КТ – заплащане на дължим остатък от обезщетение за неползван платен годишен отпуск в размер на 5580,31 лв. със законна лихва от датата на иска до окончателното плащане;

3/ осъдителен по чл.86 ЗЗД- за заплащане на обезщетение за забава върху 5580,31 лв. за периода 01.03.2022г. – 23.08.2022г.

Доводи на ищцата: като „***“ има право на удължен платен годишен отпуск на основание чл.25 НРВПО. Съответно клаузата на т.6 от посоченото Допълнително споразумение към трудовия договор, регламентираща 25 работни дни платен годишен отпуск за ищцата е недействително. Поради това е налице неплатен неползван платен годишен отпуск в размер на 5580,31 лв., като от 01.03.2022г. ответникът в забава.

Доводи на ответника: на ищцата е изплатен неползвания платен годишен отпуск съобразно нормативно установеното.

3/Между страните не се спори: трудов договор № ***г., прекратен със Заповед №1/2022г. на Ректора на ВУ [REDACTED]. Не се спори и допълнително споразумение към него.

4/Спорни въпроси: какъв е размера на полагаемия платен годишен отпуск на ищцата съобразно заеманата от нея длъжност; има ли неползван платен годишен отпуск и в какъв размер; дължи ли ответникът плащане на обезщетение за неползван платен годишен отпуск, в какъв размер; налице ли е забава в плащането му- в какъв размер и за какъв период.

5/ Доказателствена тежест:

Ищцата доказва: недействителност на клаузата по т.6 от Допълнително споразумение към Трудов договор № ***г.; наличие на правно основание за правото ѝ на удължен платен годишен отпуск в размер на 48 дни; наличие на неползван платен годишен отпуск съобразно изложеното в исковата молба; размер на дължимото обезщетение за неползван платен годишен отпуск; забава на ответника от 01.03.2022г. и размер на обезщетението за забава.

Ответникът доказва изплащане на непозвания от ищцата платен годишен отпуск в пълен размер, респ. размер на полагащия се платен годишен отпуск, на непозвания, който е изплатен.

II. По насрещния иск:

1/ Обстоятелства по иска и възраженията на ответника по него:

М. Г. Т. работела по трудов договор при В|■■■, на длъжност „***“, Катедра „***“, ■■■ факултет. Като „***“ имала право на платен годишен отпуск от 48 работни дни, а към датата на прекратяване на договора непозвания платен годишен отпуск е в размер на 20 работни дни. По Заповед № 01/2022г. на Ректора на ВУ|■■■ на М. Д. се следва обезщетение по чл.224 КТ за 23 работни дни. Изплатена ѝ е сума от 2832,45 лв. – обезщетение по чл.224 КТ за 23 работни дни ; с 281,21 лв. за 3 работни дни в повече от дължимото. Претендира се връщане на изплатената в повече сума от 281,21 лв.

Ответницата по насрещния иск- М. Г. Д. го оспорва изцяло. По фактите: оспорва размера на платеното по чл.224 КТ обезщетение в размер на 2832,45 лв. ; твърди , че платеното е 2395,45 лЕ..

Не спори, че полагаемия отпуск е 48 дни поради заеманата от нея длъжност. Твърди , че с дадените изявление по отговора на исковата молба и по насрещния иск ВУ|■■■ признава факта , че има право на удължен платен годишен отпуск от 48 дни. Оспорва твърденията за размер на ползван и непозван отпуск.

2/ Правна квалификация: предявен е насрещен иск по чл.55 ЗЗД.

Доводи на ищеца по насрещния иск ВУ|■■■ – М. Д. е получила обезщетение по чл.224 КТ в повече от дължимото в размер на 281,21 лЕ. за 3 работни дни.

Доводи на ответницата по насрещния иск: не е налице плащане на 3 работни дни в повече съобразно общия размер на полагаемия платен годишен отпуск; налице е добросъвестност на служителя при получаване на обезщетението по чл.224 КТ ; налице е хипотеза на чл.271, ал.1 КТ и служителят не дължи връщане на претендираната сума.

3/ между страните не се спори трудово правоотношение по обстоятелствата на главните икове: възникване, период и начин на прекратяване;

4/ спорни въпроси: какъв е размера на непозвания платен годишен на М. Д. съобразно длъжността ѝ и към датата на прекратяване на трудовия договор.

5/ Доказателствена тежест:

Ищецът – В|■■■ доказва размер на полагаемия платен годишен отпуск на М. Д. за целия период на трудовото правоотношение и в дни по години; размер на ползвания и размер на непозвания платен годишен отпуск;

Ответницата по насрещния иск доказва наличие на годно правно основание да получи изплатеното по чл.224 КТ в размер на 281,21 лв.; предпоставките на чл.271,ал.1 КТ.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства ; извършени са две съдебно - графологични експертизи и две съдебно – счетоводни.

След допуснато изменение на размера на исквете по чл.224 КТ и иска по чл.86 ЗЗД , искът по чл.224 КТ се счита предявен в размер на 8019,55 лв. – за 77 дни в брутен размер, а искът по чл.86 ЗЗД вр. с чл.228 КТ - в размер на 352,89 лв. /Протоколно определение от открито съдебно заседание на 07.11.2023г. - л.497 от делото/.

След като съобрази становищата на страните и обсъди доказателствата по делото съдът намира от фактическа и правна страна следното:

Установените факти: Между страните е налице трудово правоотношение по Трудов договор №***г. до датата на прекратяването му – 18.01.2022г. / дата на връчване на Заповед №01/2022г. на ищцата М. Д..

Съгласно Заповедта трябва да ѝ се изплати обезщетение за неизползван платен годишен отпуск размер на 23 дни.

Съдебно – счетоводната експертиза, основна и допълнителна , дава заключение, че полагаемия годишен отпуск за ищцата М. Д. е 48 дни за календарна година.Неизползвания платен годишен отпуск е представен от експертизата в два варианта:

- първи вариант, само на база счетоводни документи – 172 дни , от които неизползвани 100 дни, по години, както следва:
  - за 2018г. – полагащ се отпуск от 24 дни - използван
  - за 2019г. - от полагащия се отпуск 48 дни , са използвани 43 дни , а разликата от 5 дни е погасена по давност;
  - за 2020г. - полагащ се отпуск от 48 дни - неизползвани;
  - за 2021г. полагащ се отпуск 48 дни – неизползвани
  - за 2022г. полагащ се отпуск 4 дни – неизползвани.
- втори вариант, на база платежни документи и фишове, молби за отпуск и заповеди за ползване на отпуск- 172 дни , от които са използвани 150 дни и са останали неизползвани 26 дни , по години както следва:
  - за 2018г. - полагащ се отпуск от 24 дни - използван
  - за 2019г. - полагаща се годишен отпуск -48 дни , използвани 52 дни или с 4 дни повече
  - за 2020г. - полагащ се отпуск 48 дни , от които са използвани 37 дни и са останали неизползвани 11 дни
  - за 2021г. полагащ се отпуск 48 дни , от които са използвани 37 дни и са

останали неизползвани 11 дни

- за 2022г. - полагащ се отпуск 4 дни – неизползвани.

По първи вариант обезщетението за неползван отпуск възлиза на 8019,55 лв. брутен размер и 7127,60 лв. - нетен размер. Изчислява се върху 77 дни, получени като разлика между 100 дни общо неползван отпуск и 23 дни изплатени при прекратяване на договора.

По втори вариант обезщетението е в размер на 312,45 лв. брутно и 281,21 лв. нетно за незаплатен и неизползван платен годишен отпуск от 3 дни.

Допълнителното заключение по ССЧЕ дава и два варианта на база Допълнително споразумение към трудов договор от ***г.

1/по счетоводни платежни документи и фишове, молби за отпуск и заповеди за отпуск - обезщетение за неползван отпуск от 28 дни в размер на 2 916,20 лв. брутно и 2624,58 лв. нетно;

2/ по счетоводни платежни документи и фишове - обезщетение за неползван отпуск от 2 дни , съответно – 208,30 лв. брутно и 187,47 лв. нетно.

Правни изводи:

I. По главните искове:

Не се спори между страните, че ищцата е полагала труд при ответника по трудов договор. В хода на съдебното производство ищцата изнесе данни, че не е подписвала договора на посочената в него дата. Това беше потвърдено от св. С. Н., служител на ответника- ... .. Според свидетелката договорът е подписан по - късно, лятото на 2019г., при завръщането на М. Д. от ***.

Между страните няма спор, че ищцата е работила срещу възнаграждение при ответника След като са налице елементите на трудово правоотношение, се счита, че такова е налице, дори и при пороци от формална страна.

Не се спори по делото също и се признава от ответника ВУ. [REDACTED], че клаузата на т.6 от Допълнителното споразумение от ***г. към Трудов договор №***г. за намален размер на платен годишен отпуск е недействителна поради противоречие с императивни правни норми. Страните не спорят, че ищцата е заемала длъжност „***“ и платеният годишен отпуск е в размер на 48 работни дни. Съдът споделя довода на ищцата, че договорната клауза по допълнителното споразумение от ***г. противоречи на чл.25 от Наредбата за работното време, почивки и отпуски вр. с чл.155,ал.5 КТ. Искът е основателен и ще бъде уважен.

Главният спорен въпрос е за броя дни неползван платен годишен отпуск за 2020г., 2021г. и 2022г.

В двата варианта на експертизата общия брой полагаем платен годишен отпуск е 100 дни. В първи вариант ,по платежни документи, подлежащ на обезщетение отпуск е 77 дни , а във втори вариант, по платежни документи плюс молби и заповеди за отпуск, подлежащ на обезщетение отпуск е 26

дни.Платени са 23 дни и за плащане остават 3 дни.

Ищцата нееднократно заявява, че в периода ***г. -***г. не е била в България; пребивавал е в *** и е работила дистанционно.

По този повод е проведено производство по чл.193 ГПК по отношение на молба за отпуск от ***г., с който по твърдения на ответника с отговора, ищцата е заявила за ползване 72 дни за 2018г. и 2019г. и този отпуск ѝ е бил разрешен. Молбата от ***г. е приложена към висящо досъдебно производство. Обект е на две съдебно- почеркови експертизи.

Първата е проведена при изследване и на други молби за отпуск и дава заключение, че и молбата от ***г. е подписана от ищцата.

Втората е проведена на база документи, подписани от ищцата във времеви отрязък, близо до датата ***г. и дава отрицателен отговор, т.е , че молбата от ***г. не е подписана от ищцата.

Събраните доказателства не могат да обосноват категоричен извод на съда за верността на изследвания документ.Съдът намира , че ответника- ВУ не проведе пълно доказване на автентичността на документа и той следва да бъде изключен от доказателствения материал.

Ищцата представя Удостоверение № 357000-6118/10.07.2023г. на ОД на МВР Добрич, според която има регистрирани задгранични пътувания за периода ***г. – ***г. ., както следва:

*излизане от Р България през ГКПП *** на ***г. в 06,00 часа

* влизане в Р България през ГКПП *** на ***г. в 23,45 часа.

Този период обаче е извън процесния.

Съдът взима предвид изложеното от вещото лице, че в изследваните документи – молби за отпуск и разрешения за отпуск, относими към процесния период, липсва отразяване на това, поисканите/разрешените дни платен годишен отпуск за коя година се отнасят. Затова съдът кредитира първи вариант от първото заключение на ССЧЕ, базирано на счетоводни документи - платежни документи и фишове.

Предвид изложеното намира искът за обезщетение за неизползван и неплатен годишен отпуск за 77 дни за 2020г., 2021г. и 2022г. за основателен. Ответникът дължи на основание чл.224,ал.1 КТ на ищцата М. Д. обезщетение в размер на 8019,55 лв. брутен размер- арг. от чл.177 КТ.

Предвид тези изводи основателен се явява и акцесорния иск за забава за сумата от 352,89 лв. в размер на законната лихва върху нетния размер на обезщетението от 7217,60 лв. за периода 01.03.2022г. – 23.08.2022г. На основание чл.228,ал.3 КТ обезщетения, дължими при прекратяване на трудовото правоотношение, се изплащат не по – късно от последния ден на месеца, следващ месеца, през който правоотношението е било прекратено. След този срок работодателят дължи обезщетението със законната лихва. Трудовият договор между страните е прекратен на 18.01.2022г. и

следователно на соченото основание от 01.03.2022г. е забава/28.02.2022г. е последния ден на месец февруари, следващ месеца, през който трудовият договор е прекратен./

Ответникът дължи на основание чл.86 ЗДД и мораторна лихва върху главницата от 8019,55 лв. от датата на иска - 23.08.2022г. до окончателното плащане.

Като краен резултат исковете на ищцата М. Г. Д. съдът намира за основателни и доказани. Те ще бъдат изцяло.

II. Насрещен иск

По фактите: М. Д. признава получено плащане от работодателя - ВУ ■ като обезщетение за неползван платен годишен отпуск от 23 дни в размер на 281,21 лв. Ищецът по насрещния иск - ВУ ■ претендира, че е платил за 3 дни в повече от дължимото. Предвид изводите на съда за дължимо обезщетение за 77 дни на основание чл.224 КТ, насрещният иск се явява неоснователен и подлежи на отхвърляне. Сумата е надлежно платена, получена от ответницата М. Д. на годно правно основание - чл.224 КТ. Липсва предпоставка на чл.55 ЗЗД. Сумата е надлежно получена и не подлежи на връщане. При изчисляване на дължимото обезщетение по чл.224 КТ е приспадната от общо дължимата сума. Неоснователен и акцесорния иск за забава върху тази сума от датата на иска - 30.09.2022г. до окончателното плащане.

Разноски: Предвид изхода на спора и на основание чл.78, ал.1 ГПК в полза на ищеца съдът присъжда сторените по делото разноски. Ищецът М. Д. претендира адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата. По иска по чл.74, ал.4 КТ съдът присъжда възнаграждение в размер на 450 лв. Възнаграждението се определя на основание чл.38, ал.2 ЗА вр. с чл.7, ал.1, т.1 от Наредба за минимални адвокатски възнаграждения, като съдът намаля размера на половина от размера на минималната работна заплата при съобразяване, че ответникът - ВУ ■ не оспорва иска и признава твърденията на ищцата за нищожност на клаузата по т.6 от Допълнително споразумение към трудов договор. Именно с Допълнителното споразумение от 26.06.2019г. се изменя трудовия договор между страните по отношение размера на платения годишен отпуск на ищцата М. Д. / от 48 дни на 25 дни годишно / и затова не може да се приеме, че ответникът - ВУ ■ не е дал повод за завеждане на делото.

По иска по чл.224 КТ и чл.86 ЗЗД съдът присъжда адвокатско възнаграждение за адв.К. в размер на 1137 лв. по чл.7, ал.2, т.2 от Наредбата за адвокатски възнаграждения при отчитане на фактичестката сложност от гледна точка на обема на доказателства, както и на обстоятелството, че акцесорния иск следва главния като изход на спора. Затова възнаграждението се определя в размер на 1137 лв. върху общия материален интерес - 8019,55 лв. + 352,89 лв. По чл.7, ал.9 от Наредбата съдът присъжда още 1000 лв. за явяване на четири открити съдебни заседания след първите две /общо 6/. Така дължимото адвокатско възнаграждение се определя общо в размер 2587

лв./ 450 лв. + 1137 лв. + 1000лв./Възнаграждението се присъжда в полза на адв.К. на основание чл.38,ал.2 ЗА.

Сторените от ответника разноски по представения списък по чл.80 ГПК остават за сметка на ВУ ■ така , както са сторени.

На основание чл.78,ал.6 ГПК ВУ ■ в качеството на ответник следва да заплати на РС Добрич разноски по делото в размер на 1 382,48 лв. – изплатени от бюджета на съда възнаграждения за вещи лица и дължима държавна такса в размер на 420,78 лв./50 лв. +320,78лв. + 50 лв./ върху уважените срещу него искове.

С тези мотиви съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА ЗА НЕДЕЙСТВИТЕЛНА клауза по т.6 от Допълнително споразумение от ***г. към Трудов договор №***г., сключен между М. Г. Д. ЕГН ***** гр.Д. и ВУ ■ ЕИК ■ гр.В., ***, представлявано от Т.К.Р. поради противоречие с чл.155,ал.5 КТ вр. с чл.25 от Наредба за работното време, почивките и отпуските.

ОСЪЖДА ВУ ■ ЕИК 124140232 гр.В., ***, представлявано от Т.К.Р. **ДА ЗАПЛАТИ** на М. Г. Д. ЕГН ***** гр.Д. сумата от 8019,55 лв./ осем хиляди и деветнадесет лЕ. 55 ст. / - дължим остатък в брутен размер от обезщетение по чл.224 КТ за неизползван платен годишен отпуск за 77 дни общо за 2020г. , 2021г. и 2022г. заедно със законната лихва от датата на исковата молба - 23.08.2022г. до окончателното плащане.

ОСЪЖДА ВУМ ЕИК 124140232 гр.В., ***, представлявано от Т.К.Р. **ДА ЗАПЛАТИ** на М. Г. Д. ЕГН ***** гр.Д. сумата от 352,89 лв. / триста петдесет и два лЕ. 89 ст. / - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 7217,60 лв., представляваща нетен размер на обезщетение по чл.224 КТ за периода 01.03.2022г. – 23.08.2022г.

ОТХВЪРЛЯ предявения насрещен иск от ВУ ■ ЕИК ■ гр.В. , ***, представлявано от Т.К.Р. срещу М. Г. Д. ЕГН ***** гр.Д. за връщане на получена без основание сума от 281,21 лв. /двеста осемдесет и един лЕ. 21 ст./ - изплатено обезщетение за неползван платен годишен отпуск над дължимото заедно със законната лихва от датата на иска - 30.09.2022г. до окончателното плащане.

ОСЪЖДА ВУ ■ ЕИК ■ гр.В., ***, представлявано от Т.К.Р. **ДА ЗАПЛАТИ** на адв.Б. К. – Адвокатска колегия Добрич възнаграждение по чл.38,ал.2 от Закон за адвокатурата в размер на 2587лв. /две хиляди петстотин осемдесет и седем лЕ./.

ОСЪЖДА ВУ ■ ЕИК ■ гр.В. , ***, представлявано от Т.К.Р. **ДА ЗАПЛАТИ** на Районен съд Добрич сторени разноски по гр.дело № 2461/2022г. по описа на РС Добрич в размер на 1 382,48 лв. /хиляда триста

осемдесет и два лЕ. 48 ст. / – изплатени от бюджета на съда възнаграждения за вещи лица и дължима държавна такса в размер на 420,78 лв./четиристотин и двадесет лЕ. 78 ст. /

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд гр.Добрич в двуседмичен срок от съобщаването му.

Съдия при Районен съд – Добрич: _____